

Μ. Εβδομάδα με ειλικρίνεια και αυτοκριτική (Μακαριστού Αρχιεπισκόπου Χριστοδούλου)

/ [Ορθόδοξη πίστη](#)

Με απέραντη συγκίνηση και έντονη λυρική διάθεση, με ευλαβική ενατένιση στον Νυμφίο της Εκκλησίας, θα προσέλθουμε και πάλιν απόψε, στους ναούς μας και θα μυρίσουμε το ευωδιαστό μοσχολίβανο, που συμβολίζει τις προσευχές μας, και θα ανάψουμε τα αγιοκέρια μας, που είναι κι αυτά σύμβολα της θυσίας μας και θα αποθέσουμε τα χείλη μας πάνω στα γυμνά πόδια του Θεού μας που κρέμεται στο Σταυρό, και θα του ψιθυρίσουμε λόγια αγάπης και παντοτεινής λατρείας. Έτσι κάνουμε κάθε χρόνο αυτή τη μέρα, γιατί έτσι διδαχθήκαμε, γιατί ακόμη έτσι θέλουμε και έτσι και η Εκκλησία μας μας προσκαλεί να κάνουμε. Και το θεωρούμε μάλιστα μεγάλη παράλειψη αν αφήσουμε τη σημερινή μέρα να περάσει χωρίς να στοχασθούμε πάνω στο θείο Πάθος και χωρίς να νοιώσουμε τον συγκλονισμό που αισθάνεται καθένας όταν συμμετέχει στην τραγικότητα μιας θυσίας. Γι'αυτό κι εγώ θα ήθελα σήμερα να θίξω μερικά σημεία, που θα μας είναι χρήσιμα, σαν αφορμές για προσωπικό στοχασμό και σκέψη, βοηθητικά δηλ. στην προσπάθεια για συμμετοχή προσωπική πάνω στις πτυχές του θείου Πάθους.

“Έχει πολλές φορές λεχθή πώς ό υιός του Θεοῦ πέθανε για τη δική μας σωτηρία. Πρόσφερε τον εαυτό του θυσία για χάρι μας πάνω στο Σταυρό. “Εγινε ό ἴδιος κατάρα, για να μας λύτρωση από την κατάρα του νόμου. Βγήκε από τον εαυτό του καί χαρίσθηκε σε μας. Αυτή ή κένωσι του Θεοῦ, δεύτερη, μετά την Γέννησί του, καί ολοκληρωτική πρέπει να μας κάνει εντύπωση. Μέσα στο Πάθος του ο Χριστός απεκδύεται τον εαυτό του και γίνεται παγκόσμιος και οικουμενικός. Καμιά σχέση δεν μπορεί να έχει το Πάθος με την ατομικότητα ή τον ατομισμό που είναι σκέτος εγωισμός. Γι'αυτό και ο Χριστός έγινε το σύμβολο της θυσίας χάριν των άλλων, έγινε ακόμη ο μεγάλος πρωτοπόρος στην κάθε λογής ελευθερία, που αρχίζει πάντα από την απελευθέρωσή μας από τον ίδιο μας τον εαυτό. Έκτοτε μέσα στην

Εκκλησία διασώζεται αυτό το πνεύμα της ελευθερίας της συνειδήσεως, της ελευθερίας του προσώπου και του πνεύματος. Όπως γράφει ο Ν. Μπερδιάεφ «εις την δυτικήν σκέψιν η ελευθερία γίνεται νοητή μόνον ως ατομικισμός, δικαίωμα του ατόμου, στάσις αμύνης εναντίον δυνατής τινος προσβολής των δικαιωμάτων αυτού, συνείδησις μιας αυτονομίας της προσωπικότητας. Ένας τοιούτος ατομικισμός είναι ξένος προς την Ορθοδοξίαν ενώ αυτή έχεται μιας ιδιόμορφου κοινωνικότητας. Το θρησκευτικόν πρόσωπον και το θρησκευτικόν σύνολον δεν είναι ξένα προς άλλα, και κατ' ουδένα τρόπον αντιτίθενται προς άλλα». Έτσι, μέσα στην Εκκλησία, όπου κυριαρχεί το πνεύμα του Σταυρωθέντος Χριστού, ο άνθρωπος βρίσκει τις αληθινές του διαστάσεις, την προσωπικότητά του, που τονίζεται τότε μόνον, όταν έχει την δύναμι να αποχωρισθή από το τέλμα του εγωισμού και της ατομικότητας, και να προσχωρήσει με αγάπη στο χώρο της κοινωνικότητας και της συλλογικότητας.

Δακρύζουμε τέτοια μέρα, σαν τη σημερινή, καθώς βλέπουμε πάνω στο Σταυρό τον Σωτήρα μας. Δεν θα είχε όμως νόημα μια τέτοια στάσις μας, αν, παράλληλα, δεν σκεφτόμασταν την αχάριστη συμπεριφορά του Γένους μας απέναντι Του. Ο Χριστός είναι ο ευεργέτης όλου του κόσμου. Αλλά πάντοτε οι ευεργέτες του ανθρωπίνου γένους αυτοί που επιχειρούν να του ανοίξουν δρόμους για το καλό, το ωραίο, το τίμιο, την πρόοδο, αντιμετωπίζουν την ωργισμένη αχαριστία του. Και αυτή μας η συμπεριφορά αποτελεί την πιο πένθιμη και μελανή σελίδα της ζωής μας, γιατί μας κάνει συνοδοιπόρους με τον θάνατο και την δυστυχία και γιατί κάνει στείρα την καρδιά μας και φαλκιδεύει το πνεύμα μας. Ναι, οι άνθρωποι αγαπούν θεωρητικά το καλό, θαυμάζουν το ωραίο, εκτιμούν το δίκαιο, αλλά μισούν αυτούς που έχουν την δύναμι και την ικανότητα να τα υλοποιήσουν. Από τον ίδιο αυτό κανόνα δεν εξαιρείται ούτε ο μεγάλος μας ελευθερωτής και ευεργέτης, ο Ιησούς Χριστός. Το μίσος, η εχθρότητα, η επιφυλακτικότητα, η αγνωμοσύνη είναι τα μέσα με τα οποία ένα μεγάλο μέρος των ανθρώπων αντιμετωπίζουν τον Κύριο της Δόξης. Πέρασαν 2.000 χρόνια περίπου από τότε πού γράφηκε η ματωμένη ιστορία του Γολγοθά, όπου ένας Θεός έγινε το σύμβολο του Ανθρώπου που μάχεται για το δίκαιο και τη δικαίωσι. Και όμως, οι άνθρωποι, αχάριστοι στη μεγάλη τους πλειονότητα, φέρονται απέναντί του με προκατάληψι, με κακότητα, με κρυψίνοια, θέλοντας να μειώσουν τη σημασία του για τη ζωή τους και να παραστήσουν τους εαυτούς των αυτόνομες υπάρξεις μέσα στο χάος αυτής εδώ της ζωής. Σήμερα οι πολλοί συγκινούνται από το Πάθος του Χριστού, αλλά αύριο οι ίδιοι δεν θα διστάσουν να τον ξανασταυρώσουν, επαναλαμβάνοντας το απαίσιο κακούργημα των σταυρωτών. Και τη στάσι μας αυτή απέναντι του Κυρίου μας την επεκτείνουμε και σε όσους άλλους θυσιάζονται για μας. Πάντα οι αληθινά

μεγάλοι της ιστορίας του κόσμου αντιμετώπισαν την εχθρότητα, το μίσος και την περιφρόνησι των ανθρώπων του καιρού τους, όσο ζούσαν και μόνο μετά θάνατον αναγνωρίσθηκε η αξία τους και οι όποιες υπηρεσίες τους για τον εκπολιτισμό της κοινωνίας. Είναι ολέθριο το πάθος της αγνωμοσύνης. Φαίνεται πώς για τον αρρωστημένο εγωισμό μας η αγνωμοσύνη είναι μια ανυπόφορη αισθηματική υποτέλεια προς τον οιονδήποτε ευεργέτη μας και γι' αυτό προσπαθούμε να βρούμε προφάσεις και αφορμές για να απαλλάξουμε από το περιττό της βάρους τις καρδιές και τις συνειδήσεις μας.

Αλλά το πένθος μας σήμερα θα ήταν πιο ειλικρινές αν ταυτόχρονα πενθούσαμε και για την περιφρόνησι του όλου χριστιανικού πνεύματος, που Εκείνος παγίωσε στον κόσμο, εκ μέρους των λεγομένων χριστιανικών κοινωνιών μας. Εκείνος ηθέλησε να μεταλαμπαδεύσει στον άνθρωπο τις αιώνιες και ακατάλυτες αρχές Του, που μπορούν να κάνουν τη γη μας ένα σωστό παράδεισο ανθρωπιάς και καλωσύνης, και οι άνθρωποι περιεφρόνησαν τις αλήθειες Του και θέλησαν να ζήσουν χωρίς αυτές. Από την απaráμιλλη σε σοφία και πληρότητα χριστιανική κοσμοθεωρία οι περισσότεροι σήμερα εφαρμόζουμε -μόνο τους τύπους και αδιαφορούμε για το πνεύμα της πού έρχεται σε αντίθεσι με τα συμφέροντά μας και τα άγρια σκοτεινά μας πάθη. Αλλά με το να παριστάνουμε απλώς τους χριστιανούς χωρίς να είμαστε στην πραγματικότητα, μόνο τους εαυτούς μας ξεγελάμε και τις αρχές μας προδίδουμε. Γιατί η ζωή δεν είναι μια θεατρική παράσταση, αλλά μια συνεχής και αδιάκοπη αγωνιστική προσπάθεια για την πραγμάτωση ευγενών και υψηλών στόχων, και για την υλοποίησι των αξιών της και των ιδανικών της, που την ομορφαίνουν και της δίνουν νόημα και περιεχόμενο. Χρειάζεται να είμαστε ειλικρινείς με τον εαυτό μας και τίμιοι. Τόσα χρόνια πολλοί καπηλεύονται τον χριστιανισμό, τον διδάσκουν, τον διαβάζουν, τον μελετούν, τον επικαλούνται, τον κηρύσσουν, αλλά τα έργα τους είναι τελείως ξένα με το νόημά του και τις προσταγές του. Σε τίποτε ,δεν ωφελεί να συγκινούμεθα σήμερα, για το θείο Δράμα, όταν αύριο θα γίνουμε ήρωες άλλου δράματος σε βάρος των συνανθρώπων μας, που είμαστε έτοιμοι να τους αδικήσουμε, αν μπορούμε, ή να τους κάνουμε κακό. Σε τίποτε δεν ωφελεί να λεγόμαστε χριστιανοί, όταν στην καθημερινή πράξι καταπατούμε τα κηρύγματα του Θεανθρώπου και αποδεικνυόμεθα καλοί και επιτυχημένοι υποκριτές. Σε τίποτε δεν ωφελεί να κλαίμε σήμερα, όταν αύριο θα δώσουμε προτεραιότητα στον εγωισμό μας, στα συμφέροντα μας, στην κακότητά μας σκορπίζοντας απλόχερα το μίσος και το φθόνο. Ο εγωισμός και η συμφεροντολογία δεν μας επιτρέπουν ενίοτε να δούμε ότι δεν κερδίζουμε τίποτε, αλλά χάνουμε τα πάντα όταν σαν παπαγάλοι επαναλαμβάνουμε τις ευαγγελικές ρήσεις, χωρίς όμως και να τις εφαρμόζουμε. Έτσι δημιουργούμε ένα πλανεμένο και

αποπροσανατολισμένο χριστιανισμό, χωρίς να έχουμε ένα τέτοιο δικαίωμα. Τα σύγχρονα είδωλά μας ελκύουν τις καρδιές και μας αιχμαλωτίζουν. Αλλά στο τέλος μας χαρίζουν το ανικανοποίητο. Πόσο όμορφα τα λέει ο ποιητής:

ο Μουν, ο Μω κι' ο Μαχαράτζι

θα σ' εκτοπίσουν λεν Χριστέ.

Με τις επαύλεις τους και τις ρολλς-ρόϋς

θα φέρουν μια νέα ουμανιτέ

Μα ό,τι κι αν κάνουν θα ξοφλήσουν

μιας καί δεν πιουν απ' την πηγή

του λυτρωμού και της θυσίας

που την αγίασες Εσύ!

Ας σκεφθούμε απόψε σοβαρά και υπεύθυνα. Ο Χριστός μας είναι πάνω στο Σταυρό με τα χέρια απλωμένα. Μας περιμένει με αγάπη και συμπάθεια για να μας σώσει. "Ας μη του αρνηθούμε.

Πηγή: fdathanasiou.wordpress.com